

Préparation de l'épreuve d'arabe, d'italien et de russe au CAD HEC-ESCP

Par Cours Capitole

Les épreuves de langues étrangères au CAD d'HEC ESCP visent à vérifier les connaissances du candidat dans cette matière. Elles permettent de sélectionner les meilleurs candidats.

Une préparation minutieuse et rigoureuse est alors nécessaire, pour approfondir ses compétences, mais aussi savoir les structurer dans l'esprit du concours.

Grâce à leur expérience du concours CAD HEC-ESCP, les professeurs de Cours Capitole vous proposent cet ouvrage, indispensable outil à la préparation de l'épreuve de langues étrangères au concours des admissions parallèles à HEC et à l'ESCP.

une activité gérée par la **Chambre de commerce
et d'industrie de Paris**

**CONCOURS D'ADMISSION POUR DIPLOMES DE L'ENSEIGNEMENT
SUPERIEUR A L'ESM de SAINT CYR**

CONCOURS D'ADMISSION DE 2012

LANGUES VIVANTES

Arabe – Italien – Russe

Traductions - Expression Ecrite

Durée : 3 h

Lundi 16 avril 2012, à 14 h

N.B. : Les candidats ne doivent faire usage d'aucun document, dictionnaire ou lexique ; l'utilisation de toute calculatrice et de tout matériel électronique est interdite.

ARABE

TRADUCTION DE FRANÇAIS EN ARABE

NB : a. les références du texte ne seront pas traduites.
b. le texte arabe ne sera pas vocalisé.

Autant que notre économie, notre langue se porte mal. D'innombrables médecins se penchent à son chevet. Ils établissent des diagnostics et délivrent des ordonnances. Une atmosphère d'angoisse et parfois de panique s'installe autour de la malade. Où va notre langue, notre bien commun, notre capital le plus précieux ? Que devient-elle sous les outrages, sous l'indifférence des plus jeunes, sous les importations abusives, sous les emprunts continuels . Fait-elle encore entendre au loin sa voix affaiblie par les épreuves ? N'est-elle pas étouffée par l'allemand dynamique, par l'espagnol largement répandu, demain par l'arabe et le chinois, dès aujourd'hui par l'anglais, universel et arrogant ? Madame se meurt. Madame est morte.

par Jean D'Ormesson,
«Odeur du temps», p. 303,
Ed. Héloïse d'Ormesson, Paris 2007,
d'après *le Figaro*, 14 avril 1983.

ARABE

TRADUCTION D'ARABE EN FRANÇAIS

NB : les références du texte ne seront pas traduites.

ما دام معـي قلم .. وورقة .. وفكرة تـشـغلـنـي .. فأنا مـلـكـ حـقـيقـي .. وما دـمـتـ أـسـطـعـيـعـ أـنـ أـنـامـ عـلـىـ
صـدـرـ وـرـقـةـ بـيـضـاءـ ، فـلـمـاـذـأـبـحـثـ عـنـ فـنـادـقـ أـخـرىـ ؟؟
في طفولتي، كانت أمي تدخل علي، فتجدني مستلقـيـاـ على ظـهـريـ، وعيـنـايـ مـسـمـرـتـانـ في سـقـفـ
الـغـرـفـةـ . فـتـسـأـلـيـ هـلـ أـنـتـ سـاخـنـ ؟ هـلـ ضـربـكـ أـحـدـ ؟ هـلـ تـخـانـقـتـ مـعـ أـحـدـ ؟ هـلـ طـفـلـ يـكـلـمـ
الـسـقـفـ وـالـجـدـرـانـ ؟
في تلك السنين الأولى من الطفولة، لم تكن أمي تستوعـبـ العلاقةـ بـيـنـيـ وـبـيـنـ جـدـرـانـ الـبـيـتـ . وـلـمـ تـكـنـ
تعلـمـ أـنـ أـعـظـمـ الـكـتـابـاتـ فيـ الدـنـيـاـ هيـ التـيـ كـتـبـهـ السـجـنـاءـ عـلـىـ جـدـرـانـ سـجـونـهـ ..
وـكـبـرـتـ .. وـظـلـلـتـ عـلـاقـيـ بـالـجـدـرـانـ مـنـ أـعـظـمـ وـأـمـنـ الـعـلـاقـاتـ . إـذـاـ دـخـلـتـ إـلـىـ مـطـعـمـ، وـلـمـ أـجـدـ
طاـوـلـةـ خـالـيـةـ قـرـبـ الجـدـارـ، خـرـجـتـ مـنـ المـطـعـمـ، وـبـقـيـتـ بـلـاـ عـشـاءـ ..
أـمـاـ عنـ المـرـافـقـ، فـهـيـ آخـرـ ماـ أـفـكـرـ فـيـهـ . فالـمـرـافـقـ هـيـ رـمـوزـ الثـبـاتـ وـالـطـمـأنـيـنـةـ وـالـسـلـامـةـ . المـرـافـقـ
هـيـ نـهاـيـةـ طـمـوحـ المـراكـبـ، هـيـ مـلـجـأـ العـجـزـةـ لـلـمـرـاكـبـ الـتـيـ تـعـبـتـ، وـأـحـيلـتـ عـلـىـ الـمعـاشـ .

حوار مع نزار قباني

مجلة «المجلة» - لندن - 5 يناير ١٩٨٥

الأعمال النثرية الكاملة - المجلد الثامن - ص ٤٧٥

ARABE

EXPRESSION ÉCRITE

Lire soigneusement le texte ci-dessous :

كنت أؤمن أن أرثي ستيف جوبز باسمه الأصيل وهو مصعب عبد الفتاح جندلي، ولكن طالما أنه هو الذي اختار اسم ستيف جوبز فلا حرج أن نؤبّنه بالاسم الذي ارتضاه واختاره لنفسه.

في عام 1950 ضاقت سوريا بالمواطن السوري البسيط عبد الفتاح الجندي، فقرر مغادرة سوريا صوب بلاد العم سام الولايات المتحدة، وفي مدينة سان فرانسيسكو كاليفورنية الخلابة تعرف عبد الفتاح الجندي بالسيدة جوان كارول شيبيل، وشاءت إرادة الله أن ينجبا في عام 1956 ابنيهما ستيف، ولكن الحياة لم تكتب لهما الوصول إلى حياة زوجية مستقرة حتى يعيش ستيف في كنفهما، فرحل الأب بعيداً عن زوجته وأبنه كما رحلت الأم بعيداً عن ابنها، ولم يكن يعرف الأب المكلوم ولا الأم الراضاة أن هذا الـ "ستيف" سيزيل كوابيس الظلام من طرقات الإنسانية، وأنه سيضيء طريق البشرية بلمسة إصبع ذهبية، وأن ستيف سيصبح العقلية الابتكارية التي سخرها الله لتجلو للبشر غشاوة الجهل من دروبهم الغامضة.

وفي طرق الحياة الغامضة تعرفت الأمريكية الوالدة على عائلة تدعى بول وكارلا جوبز، فأعطتها حقوق تبني الطفل، ولم تثبت أن أعجبت هذه العائلة بريق الذكاء الذي كان يشع من الطفل الواحد فمنحوه على عجل اسمهم "جوبز"، ولكن في سن المراهقة ظل ستيف مراهقاً فقيراً يتذبذب الخطى ويتجوّر الفقر ويعيش على بيع زجاجات المطربات وعلب البيبيسي الفارغة مقابل بضع سنتات.

ويومذاك لم يدر في خلد كائن من كان أن من يتاجر في علب العصائر وقوارير البيبيسي الفارغة سيغير وجه الأرض وسيدير الدنيا بلمسة من أصابعه الذهبية. وهكذا لم تستطع عائلة جوبز التي ترعرع في كنفها أن تضيّف إلى ستيف جديداً، ولكن ما إن شب ستيف جوبز وملع عقله صوب التكنولوجيا الخارقة، فإذا بالدنيا قد بدأت تبتسم له، وكانت البداية في عام 1976، حينما انضم ستيف جوبز إلى ستيف أوزينال وقررا إنشاء شركة أبل. وكان أول فتوحاته التي بدأها وهو في طريقه إلى ابتكاراته الفريدة التي غيرت فيما بعد معالم البشرية، مساهماته في ابتكار الكمبيوتر الشخصي، ثم إشعال ثورة تكنولوجية جديدة في الهواتف الذكية، ولكن الثورة الأعنى والأكبر هي إطلاق مبتكره الخارق جهاز الـ "آي باد".

ويذكرنا جهاز الـ "آي باد" بالفانوس السحري لعلاء الدين، ولكن الفرق بين الفانوس السحري والـ "آي باد" أن الفانوس السحري خرافة فولكلورية تاريخية، بينما الـ "آي باد" حقيقة تكنولوجية مبهرة. إن ملسة واحدة بالإصبع تفتح أمامك كنوز المعرفة، وملسة ثانية تكتشف الدنيا، وحينما تكتثر اللمسات تظن أنك تملك الدنيا وما فيها بمجرد ملسة ذكية وذهبية.

ولم تكن حياة ستيف جوبز كلها حريراً في حرير، بل تعرض للغدر والحقد من أقرب الذين صنعهم ووظفهم، وبعد عن "أبل" فترة، ولكن لأنه رجل المصداقية والكفاءة عاد أقوى بكثير مما كان.

وإذا جاز لنا أن نصنف ستيف جوبز إلى جانب كبار علماء العالم، فإن ستيف سيجد نفسه جنباً إلى جنب مع توماس أديسون مكتشف الكهرباء الذي غير وجه الحياة، ولم يأت بعد أديسون مفكر ومبتكر غير وجه الدنيا مثل ستيف جوبز الذي غير بحق وجه الدنيا كما غيرها أديسون .

ومع أننا نحترم ونقدر إنجازات علماء كثُر إلا أنهم لا يصنفون بجوار أديسون وستيف جوبز، لأن مستوى التغيير الذي أحدهُ في وجه الدنيا كل من أديسون وجوبز هو تغيير جذري أخذ الناس إلى دنيا جديدة، وسوف يأخذها إلى عوام أكثر جدة . (...)

ظل ستيف جوبز يعاني المرض خمس سنوات، ولكنه في السنة الأخيرة من عمره حينما اشتد عليه المرض قرر أن يتنازل عن وظيفة المدير التنفيذي مُنْهَى هو أكثر صحة وحيوية، وتقلد هو منصب رئيس مجلس إدارة "أبل" حتى يخلد إلى الراحة ويتحاشي سطوة الفتاك الذي يحدُّثه المرض اللعين في جسمه النحيل .

وفي يوم الحزن الكبير أعلن الرئيس الأمريكي باراك حسين أوباما عن حزنه العميق لفقد الولايات المتحدة والعالم هذا العالم الجليل .

لقد كان وقع وفاة ستيف جوبز مجلجاً ومؤثراً في كل أنحاء الدنيا، ولقد رثاه العالم أجمع رثاء ليس له نظير، ويومها لم تجف الأقلام في كل بلاد الدنيا وهي تكتب عن هذا العالم النابغة الذي تدين له البشرية بكل ما توصلت إليه من مدينة وحضارة، وسيذكره التاريخ كواحد من الصناع الذين قدموا للإنسانية خدمات ليس لها نظير ولا مثيل .
عن أمين ساعاتي

صحيفة «الاقتصادية» السعودية - 13 نوفمبر 2011

Répondre en ARABE aux questions ci-dessous :

NB : 200 mots environ pour chaque réponse.

1 - ماذا يذكر النص عن حياة جوبز الشخصية ؟

2 - ما هي برأيك أهم الإبداعات التكنولوجية الحديثة وهل يمكن انتشارها في كل العالم ؟

ITALIEN

TRADUCTION DE FRANÇAIS EN ITALIEN

Elle pourrait parler moins fort ! Avec son téléphone portable elle dérange tous les passagers du bus ! Il aurait pu ramasser les saletés de son chien ! Il ne va quand même pas prendre cette place, alors qu'il y a une personne âgée qui s'approche ! Une personne qui crache par terre, jette un papier alors qu'elle se trouve à un mètre d'une poubelle publique, se gare sur un trottoir ou un passage pour piétons, ne remercie pas qu'on lui ait tenu la porte ouverte... La liste des incivilités qui nous choque est longue, mais pourquoi notre révolte reste-t-elle souvent muette ? Nous avons interrogé des personnes de neuf pays différents : Allemagne, Angleterre, Belgique, Espagne, France, Italie, Portugal, Japon, Etats Unis. Les Français et les Espagnols considéraient que ne pas ramasser les déjections canines dans la rue est le comportement incivil le plus fréquent dans leur pays.

D'après M. Brauer, *Lutter contre les incivilités*, Paris, CNRS, 2011

ITALIEN

TRADUCTION D'ITALIEN EN FRANÇAIS

Parte integrante dello stipendio, eppure simbolicamente collocata a parte, in un tempo che non esiste -il tredicesimo mese- la tredicesima sembra avere un ruolo finanziario ibrido nel bilancio dei lavoratori dipendenti e delle loro famiglie.

Ci si conta, ovviamente come parte integrante del salario. Ma la si considera anche come reddito in qualche misura a parte, che serve a coprire spese eccezionali: che si tratti di saldare i debiti o di comprarci i regali di Natale o di pagarsi un viaggio. Quasi fosse rimasta la "gratifica natalizia" dei primi anni Trenta del Novecento, quando era una elargizione discrezionale dei datori di lavoro, e non fosse diventata invece obbligatoria, dapprima per gli impiegati, poi, nel 1946, anche per gli operai dell'industria e infine dal 1960 per tutti i lavoratori dipendenti. Ci si può chiedere perché, una volta trasformata in remunerazione obbligatoria, la tredicesima abbia continuato a rimanere tale, una anomalia tutta italiana, invece di essere spalmata sulle dodici mensilità. Anzi, in alcuni contratti di lavoro è stata introdotta una ulteriore mensilità "extra-temporale", la quattordicesima, aprendo una nuova diversificazione nel modo in cui calcolare il salario mensile e annuale. Dato che la tredicesima è calcolata sul salario mensile effettivo, contano i premi di produzione, gli straordinari eccetera...

Da C. Saraceno, *La Repubblica*, 17 dicembre 2009

ITALIEN

EXPRESSION ECRITE

Lire soigneusement le texte suivant :

Mentre l'Italia ha celebrato l'anniversario della sua unità, la Francia ha preferito ricordarlo con un omaggio a se stessa : la grande mostra all'Hôtel des Invalides dedicata al proprio ruolo e a quello di Napoleone III nelle battaglie decisive del 1859. Pur senza dirlo esplicitamente, la «cugina latina» ha confessato così di essere stata contemporaneamente il primo artefice dell'unità italiana e il primo potenziale nemico dell'Italia unita. Il governo di Parigi era pronto a sostenere la causa di uno Stato dell'Italia centro-settentrionale, non quella di una nazione che avrebbe esteso i suoi confini sino alle coste meridionali della Sicilia e occupato il centro del Mediterraneo. Cominciò allora una lunga sequenza di crisi italo-francesi.

I due Paesi divennero amici fraterni nel 1915 quando l'Italia decise di entrare in guerra a fianco degli Alleati, ma ricominciarono a litigare dopo la fine del conflitto, a Versailles, quando la Francia non sostenne le ambizioni italiane nel Levante e nell'Adriatico. Dopo il consolidamento del regime fascista, verso la metà degli anni Venti, le cose, se possibile, peggiorarono. Vi furono periodi di "buon vicinato" ma i due Paesi erano ormai ideologicamente diversi. I nemici francesi del parlamentarismo ammiravano l'Italia di Mussolini, i nemici italiani del regime fascista trovavano rifugio in Francia. Ogni pubblica manifestazione dei fuoriusciti italiani a Parigi dimostrava, agli occhi del governo italiano, che la «cugina latina» manovrava a suo piacimento l'arma dell'antifascismo per realizzare le sue ambizioni nazionali. Vi fu una schiarita dopo l'avvento di Hitler al potere in Germania, quando i due Paesi, per un certo periodo, furono egualmente preoccupati dalla straordinaria rapidità con cui il leader nazional-socialista stava liquidando la Repubblica di Weimar. In un discorso pronunciato a Milano il 6 ottobre 1934, Mussolini annunciò il miglioramento dei rapporti italo-francesi. Ma la luna di miele durò sino alla guerra d'Etiopia nell'ottobre del 1935, il divorzio venne proclamato dopo le sanzioni contro l'Italia, adottate dalla Società delle nazioni, e la rottura fu confermata dalla guerra civile spagnola. Quattro anni dopo, nel 1940, Mussolini dichiarò guerra alla Francia per sedere al tavolo della pace dopo la fine di una guerra che il Duce del fascismo considerava ormai terminata con la vittoria della Germania. Nella storia dei rapporti italo-francesi quella pagina fu probabilmente la peggiore.

Ma anche il generale De Gaulle e i suoi successori sapevano che in una Europa ormai dominata dalle potenze anglosassoni una Francia semi-sconfitta aveva pur sempre bisogno di amici. L'unità europea fu un disegno francese, concepito per contrapporre al blocco angloamericano un blocco dell'Europa continentale di cui Parigi avrebbe assunto la guida. L'Italia deve alla Francia, quindi, sia la sua partecipazione al grande progetto di Jean Monnet, sia la sua adesione al Patto Atlantico dell'aprile 1949. Sino al ritorno del generale De Gaulle al potere, nel 1958, la Comunità europea fu un club in cui tutti i soci avevano, sia pure con le loro diverse dimensioni, una stessa quota di potere. Le cose cambiarono quando De Gaulle giunse alla conclusione che tra la Francia e la Germania potevano esservi soltanto due relazioni possibili: conflittuale, come nel 1870 e nel 1914, o complementare. Creò l'asse francotedesco, d'accordo con Konrad Adenauer, perché volle una Germania associata nella guida dell'Europa piuttosto che una Germania nemica. Sapeva di correre un rischio, ma era

convinto che la Francia, grazie al suo status di potenza vincitrice e nucleare, avrebbe avuto una parte preminente. Quella decisione ebbe l'inevitabile effetto di modificare lo status dell'Italia nell'ambito della Comunità e di renderla meno «eguale» di quanto fosse stata sino a quel momento. I governi democristiani lo sapevano, ma non potevano negare che una intesa franco-tedesca, alla vigilia di una difficile riunione comunitaria, aveva generalmente l'effetto di spianare la strada verso il migliore degli accordi possibili. Piuttosto che contrastare una formula difficilmente modificabile, l'Italia cercò allora di recitare una parte che le era congeniale: quella dell'ago della bilancia o peso determinante, cioè del mediatore che favorisce l'intesa spostandosi ora da una parte, ora dall'altra. Da quegli anni molte cose sono cambiate.

da Sergio Romano, *Corriere della sera*, 25 ottobre 2011

Questions : Répondre en **italien** aux questions suivantes :

(200 mots environ pour chaque réponse)

1. Quali eventi ricordati nel testo rintracciano la storia delle « cugine latine » ?
2. Come vi sembra possibile o almeno auspicabile una comune visione europea nell'avvenire dell'Europa ?

. RUSSE

TRADUCTION DE FRANÇAIS EN RUSSE

C'est une jolie jeune femme qui est venue m'accueillir en gare de Novossibirsk. Pauline est directrice de l'Alliance française, elle m'a trouvé un confortable studio pour la nuit. Les chambres d'hôtel sont ici, comme dans la plupart des villes de Russie, hors de prix et sinistres. Demain, je partirai pour Academgorodok, ville universitaire située à quelques dizaines de kilomètres, dont la visite est la principale raison de mon étape dans cette cité sans âme qui est la plus peuplée de Sibérie.

Le trajet depuis Ekaterinbourg a été très instructif. Le compartiment auquel mon billet me donnait accès était occupé par deux femmes. L'une, qui portait une soixantaine vigoureuse, devait descendre à Omsk le lendemain matin, l'autre, une ravissante blonde aux yeux bleus, devait continuer, après que j'aurais quitté le train à Novossibirsk, jusqu'à Krasnoïarsk. Toutes deux rentraient au pays, la première, Liudmila, d'un séjour en France (elle est professeur de français), l'autre, Tatiana, de son travail à Moscou.

Dominique BROMBERGER. C'est ça la Russie
ACTES SUD , 2010

RUSSE

TRADUCTION DE RUSSE EN FRANCAIS

Если сравнивать Россию с Европой, то мы от Европы отставали всегда, и я иногда даже думаю, что навсегда. Мы строим Сколково, эту «русскую Силиконовую долину», но можете ли вы назвать хотя бы пять наших вузов, чьи дипломы ценились бы в Европе. Они не ценятся, потому что наша высшая школа готовит не специалистов, а дипломников, которых потом надо или учить, или переучивать. Или вот мы будем строить в Сочи трассу для «Формулы-1», но при этом в стране нет нормальных дорог. При этом у нас, когда едет начальство, его эскортируют такие кортежи, о каких не могут мечтать даже набобы.

АвтоВАЗ ничего не может, это знают все. Но мало кто помнит, что вместо немецкого поезда «Сапсан» между Москвой и Петербургом должен был ходить российский поезд «Сокол». На его создание были потрачены миллиарды, а в результате ничего не получилось.

Да, частная собственность дала нам возможность чуть лучше жить. Частная собственность вообще европейский феномен, поскольку в России всегда был деспотизм, а он выше права собственности ставил права государя и государство. А благодаря частной собственности у нас многое теперь есть – рестораны, ночная жизнь, сервис...

Но главное отставание России от Европы – оно в общественных отношениях. Формально Россия – это федеративная республика, но у нас нет ни федеративности, ни народоправия.

*Дмитрий ГУБИН, телеведущий, публицист,
Дискуссия «Лидер или неудачник?»,
Международное издание «АиФ», № 45, 2010.*

Expression écrite

Lire soigneusement le texte ci-dessous :

**ПРОЩЕ БУКВЫ, СИЛЬНЕЕ ИМПЕРИЯ.
Доказал Пётр I, проведя реформу алфавита.**

В начале 1700-х годов Пётр I провёл самые значимые изменения в области культуры. За несколько лет он изменил практически всё: от календаря до одежды, стиля общения. В 1710 году он утвердил новый алфавит с более простым написанием букв. За следующие 25 лет в России было напечатано в два раза больше книг, чем за всю предыдущую историю книгопечатания на Руси.

Реформы петровские шли тяжело, но проводить их было надо. Иначе Россию ожидала бы судьба слабейших азиатских стран.

Если быть исторически честным, то первым радикальным реформатором в области культуры нужно считать всё-таки не Петра I, а Владимира Святого. Потому что проведённое им крещение Руси принесло за собой гигантский пласт христианской культуры, которая во многом уничтожила пласти предшествующей – языческой, дохристианской.

Мы редко вспоминаем, а многие так и просто не понимают, что культура не существует сама по себе. И когда наступает эпоха великих перемен, культура меняется вместе с наукой, политикой, экономикой – всем стилем жизни.

К реформам Петра I отношение до сих пор неоднозначное: а надо ли было насилием брить бороды, переодевать бояр в европейские одежды, заставлять пить чай и кофе, подругому писать буквы и цифры. Одним словом – надо ли было загонять Россию в европейскую культуру? Мы, люди образованные и, конечно, можем понять: любая хирургическая операция это всегда не только хорошо для больного, но это и сильнейший стресс, травма для организма. Однако иногда пациенту по-другому просто невозможно сохранить жизнь. Точно так же невозможны и самые хорошие реформы, которые прошли бы без всяких травм для общества. И главе государства приходится решать, какое зло меньшее: травмировать общество переменами или оставить всё как есть. Да, Пётр пролил моря крови, при нём сильно уменьшилось население страны. Крестьяне бежали из деревень – кто в солдаты, кто в Польшу, кто в Сибирь. Но не забудем, что именно Пётр создал Академию наук, которая открылась в 1725 году, методом импорта немецких учёных. Науки на тот момент в России не было! Вообще! Как жанра! И это – только один из примеров. Как всякий фанат идеи, Пётр перехлестывал¹. Он мечтал так нетерпеливо и страстно увидеть Россию цивилизованной, просвещённой, развитой, образованной страной, что в прямом смысле слова готов был лично рубить головы, чтобы быстрее наступило обещанное счастье. Так устроена история.

В реформах для Петра не было мелочей – важно было всё от конструкций кораблей будущего русского флота до русского алфавита... . Мы, познавшие беды русских революций XX века, не понимаем, что революция – это только элемент эволюции. Противопоставление эволюции и революции бессмысленно. Изменения всегда идут скачкообразно. Постепенное скрытое накопление качества, а потом – уух! – и началось. Я думаю, что если бы Пётр своими ужасными волонтаристскими, самодержавными методами не начал бы пытаться вернуть Россию на тот путь, с которого она сошла в

¹ Перехлестывать - exagérer

XIII веке, когда она стала вассалом Золотой Орды, то к XX веку наша страна была бы как Китай 1900 года. А Китай тогда являл собой печальное зрелище: распавшийся, бессильный, отсталый, его рвали на части европейские страны. У нас не любят вспоминать тот период истории – эпоху монголо-татарского ига, когда Великое княжество Литовское было могущественным и огромным, а Московия маленькой, отсталой и на европейских картах часто называлась Татарией. Но именно Пётр сделал так, что Московия стала мощной империей.

Вообще Пётр I очень внимательно изучал европейский опыт. Заметьте: он ориентировался на протестантские страны – Данию, Германию, Голландию, Англию. А протестантские страны появились после реформ Лютера, когда Библию с латыни перевели на немецкий, английский и другие европейские языки. Рывок в европейской культуре тогда был сделан огромный. Потому что, когда люди понимают корни своей религии, это даёт большие результаты. Любые религии, науки, обычаи, традиции время от времени неизбежно подвергаются модернизации. А о важных вещах говорить нужно на понятном языке! Поэтому указ Петра, который в светском алфавите изменил, сделал более простым вид букв, помог всему обществу перейти от сложнейшего старославянского языка к современному русскому. Подсчитайте: Петра I от Пушкина отделяло меньше 100 лет! Как мало с точки зрения истории! Но как много для этого пришлось изменить. Потому что без реформ Петра на Руси с её сложнейшим церковнославянским языком, с её культурой, которая до XVIII века развивалась в основном в рамках религии, не появились бы ни Державин, ни Карамзин, ни Пушкин.

Михаил ВЕЛЛЕР. «АиФ», №9, 2010

**Répondre en RUSSE aux questions ci-dessous :
(200 mots environ pour chaque réponse)**

- 1) Какие реформы и с какой целью проводил Пётр I?
- 2) По вашему мнению, можно ли считать сегодняшнюю Россию современной европейской страной?

